

1 **אין מְכַנְעִין** ביום טוב **עֲצִים** להסקה מן הקורות המיועדות לבנין,
 2 **וְלֹא מִן הַקֹּרֶה** שבגג **שֶׁנִּשְׁכְּרָה בְּיוֹם טוֹב** ומעתה אינה ראויה אלא
 3 להסקה. והטעם כיון שבין השמשות של בניסת יום טוב נועדו הקורות
 4 הללו לבנין, נמצא שבעל הקורות הקצה אותם מדעתו ואסור
 5 להשתמש בהם לצורך אחר. הרי לפנינו 'סתם משנה' כדעת רבי
 6 יהודה שאדם שמקצה חפץ לשימוש כל שהוא, אינו רשאי להשתמש
 7 בו לשימוש אחר, ואין יתכן שרבי יוחנן פסק כרבי שמעון. מתרצת
 8 הגמרא: **רַבִּי יוֹחָנָן, הָהוּא בְּרַבִּי יוֹסִי בַר יְהוּדָה מִתְּנִי לָהּ** – רבי יוחנן
 9 גרס במשנה שם 'דברי רבי יוסי ברי יהודה', והיא אינה 'סתם משנה'.
 10 הגמרא מקשה על רבי יוחנן מ'סתם משנה' אחרת: **תָּא שְׁמַע – בֹּא**
 11 **וּשְׁמַע קוֹשִׁיא מִמִּשְׁנָה אַחֶרֶת, שִׁנּוּי בְּבִיצָה (בט), מִתְּחִילִין בְּיוֹם טוֹב**
 12 **לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בְּעֲרִימָת הַתֶּבֶן,** אף שעד עתה לא השתמשו בתבן זה,
 13 והגמרא סברה עתה שמדובר בתבן סרוח, ומשום שסתם תבן סרוח
 14 עומד להסקה. **אָבָל לֹא מִתְחִילִים לְהַשְׁתַּמֵּשׁ לְהַסְקָה בְּעֲצִים**
 15 **שֶׁבְּמוֹקְצָה** – ורחבה שאחורי הבית המשמשת לאוצר לעצים לשימוש
 16 לאחר זמן, משום שלא היתה דעתו מערב יום טוב להשתמש בו
 17 להסקה. הרי לפנינו 'סתם משנה' שאם בין השמשות לא היו העצים
 18 מוכנים להסקה, אסור להסיקם ביום טוב וכשיטת רבי יהודה, ואין
 19 יתכן שרבי יוחנן פסק כרבי שמעון. מתרצת הגמרא: **הָתָם פְּאָרְזִי**
 20 **וְאַשְׁוִי – הַמִּשְׁנָה שֶׁם עוֹסֶקֶת בְּעֵצִי אֲרוֹ וְאַשְׁוִי – אֲרוֹ נִקְיְדָה יָקָרִים**
 21 **הַמְּיוֹעָדִים אֶךְ וְרַק לְבִנְיָן, דְּמוֹקְצָה הֵם מִתְּחִילִין בְּיוֹם טוֹב, וְאַפִּילוּ**
 22 **רַבִּי שְׁמַעוֹן מוֹדָה שֶׁאֲסוּר לְהִסְקִי בְּהֵם בְּיוֹם טוֹב.**
 23 הגמרא מקשה על רבי יוחנן מ'סתם משנה' אחרת: **תָּא שְׁמַע שִׁנּוּי**
 24 **בַּמִּשְׁנָה בְּבִיצָה (בט), אִין מְשַׁקֵּין וְשׁוֹחֲטִין בְּיוֹם טוֹב אֶת הַבְּהֵמוֹת**
 25 **הַמְּדַבְּרִיּוֹת – שְׂרוּעוֹת בֶּאֱגוֹם וְלָנוֹת בְּלִילָה מִחוּץ לַתְּחוּם.** והטעם, כיון
 26 שבין השמשות לא היתה דעתו עליהן לשוחטן וכשיטת רבי יהודה,
 27 **אָבָל מְשַׁקֵּין וְשׁוֹחֲטִין אֶת הַבְּהֵמוֹת הַבִּיִּיתוֹת – שְׂרוּעוֹת מִחוּץ**
 28 **לַתְּחוּם אוֹלָם לָנוֹת בְּלִילָה בְּתוֹךְ הַתְּחוּם וְדַעְתוֹ עֲלֵיהֶן לְשׁוֹחֲטִין.** הרי
 29 'סתם משנה' כרבי יהודה ואין יתכן שרבי יוחנן פסק כרבי שמעון.
 30 מתרצת הגמרא: **רַבִּי יוֹחָנָן סָתְמָא אֶתְרֵינָא אֲשֶׁכַּח – מִצָּא 'סתם**
 31 **משנה' אחרת הסוברת כרבי שמעון ופסק על פיה. ששנינו במשנה**
 32 **לעיל (קמג), בֵּית שְׁמַאי אוֹמְרִים, מְנַבְּיָהִין בִּידֵים מַעַל הַשְּׁלֶחָן עֲצָמוֹת**
 33 **וְקִלְפֵּינָן שֶׁנִּשְׁאָרוּ מִהַסְעוּדָה, אִם הֵם רְאוּיִים לְמַאכֵל בַּהֲמָה, אִף שֶׁבִין**
 34 **הַשְּׁמִשׁוֹת הִיוּ הָעֲצָמוֹת חֵלֶק מִמַּאכֵל אָדָם, וְכַשִּׁית רַבִּי שְׁמַעוֹן שֶׁאֵין**
 35 **אָדָם מִקְצָה מִדַּעְתּוֹ דְּבַר הָרְאוּי לֹו. וְבֵית הֵלֵל אוֹמְרִים שֶׁאֵין לְהַסִּיר**
 36 **בִּידֵים עֲצָמוֹת וְקִלְפוֹת מִשּׁוּם שֶׁבִין הַשְּׁמִשׁוֹת הֵם הִיוּ חֵלֶק מִמַּאכֵל**
 37 **אָדָם, וְכַשִּׁית רַבִּי יְהוּדָה שֶׁעֲצָמוֹת וְקִלְפוֹת הֵן מוֹקְצָה כִּיוֹן שֶׁלֹא הִיוּ**
 38 **מוֹכִינִים לְבַהֲמָה בְּכַנִּיסַת הַשֶּׁבֶת, וְאֲסוּר לְטַלְטֵל. אִלָּא מְסַלֵּק אֶת**
 39 **הַמְּסַלֵּק – לֹחַ הַשׁוֹלְחָן בּוֹלָה וּמִנְעָרָה וְהָעֲצָמוֹת וְהַקִּלְפוֹת נּוֹפְלוֹת**
 40 **מִמֶּנָּה, וּבִאֻפֵּן זֶה מוֹתֵר כִּיוֹן שֶׁאֵינוֹ מְטַלְטֵל בִּידֵים. וְאַמַּר רַב נַחֲמָן**
 41 **אֲמַנָּה לְגִירַת הַמִּשְׁנָה שֶׁלִּפְנֵינוּ בֵּית שְׁמַאי סוֹבְרִים בְּעִנְיָן מוֹקְצָה**
 42 **כְּרִבִּי שְׁמַעוֹן וְבֵית הֵלֵל כְּרִבִּי יְהוּדָה, מִכָּל מְקוֹם אֲנִי אֵין לָנוּ אֶלָּא**
 43 **קִבְלַת רְבוּתֵינוּ שֶׁהִשְׁתִּישׁוּ בַּמִּשְׁנָה הַפּוֹכוֹת, וְבֵית שְׁמַאי בְּרַבִּי יְהוּדָה,**
 44 **וְבֵית הֵלֵל בְּרַבִּי שְׁמַעוֹן שְׁמוּתֵר לְהַאכִּיל לְבַהֲמָה דְּבַר שְׁהִי מוֹכֵן בִּין**
 45 **הַשְּׁמִשׁוֹת לְמַאכֵל אָדָם. עַל פִּי מִשְׁנָה זוֹ שְׁבִית הֵלֵל כְּרִבִּי שְׁמַעוֹן, פֶּסֶק**
 46 **רַבִּי יוֹחָנָן הִלְכָה כְּמוֹתוֹ, כִּיוֹן שֶׁדַּעַת בֵּית הֵלֵל נִחְשְׁבַת כִּסְתָּם מִשְׁנָה.**
 47 הגמרא דנה בענין הכרעת ההלכה במחלוקות רבי שמעון ורבי יהודה
 48 בהלכות שבת: **פְּלִיגִי בֵּה רַב אֶחָא וְרַבִּינָא, חַד אָמַר, כָּבֵל הַשֶּׁבֶת**
 49 **בּוֹלָה – בְּכָל מַחְלוקוֹת רַבִּי יְהוּדָה וְרַבִּי שְׁמַעוֹן בְּעִנְיָן שֶׁבֶת, הִלְכָה**
 50 **בְּרַבִּי שְׁמַעוֹן, לָבֵר – חוץ מְמוֹקְצָה מִתְּחִילִין מִיָּאוֹם שֶׁהִלְכָה בּוֹ כְּרִבִּי**
 51 **יהודה הסובר שאדם מקצה מדעתו דבר שהוא קצת מאוס. מבררת**
 52 **הגמרא: וְיָהוּ – מְהִי הִדּוּגְמָא לְמוֹקְצָה מִחֻמַּת מִיָּאוֹס, נָר – הַכִּלִּי**
 53 **שֶׁבּוּ נִמְצְאִים הַשֶּׁמֶן וְהַתְּחִילוֹת יִשְׁן – (שֶׁהִדְלִיקוּ בּוֹ פַעַם אַחַת) הָעִישִׁי**
 54 **מִחוּרָס. נֵר כִּזָּה נַעֲשֶׂה מִיָּאוֹס וְאֵין לְטַלְטֵלוֹ לְצוּרָךְ כֹּל שֶׁהוּא אִף אִם לֹא**
 55 **הִדְלִיקוּ בּוֹ בְּאוֹתָהּ שֶׁבֶת. וְחַד אָמַר, בְּמוֹקְצָה מִתְּחִילִין מִיָּאוֹם נָמִי**
 56 **הִלְכָה בְּרַבִּי שְׁמַעוֹן שֶׁאֵין אָדָם מִקְצָה דְּבַר מִיָּאוֹס מִדַּעְתּוֹ אִלָּא אִם כֵּן**
 57 **הוּא מִיָּאוֹס בְּיוֹתֵר, כְּגוֹן גֶּרֶף שֶׁל רַעִי וְכִלִּי שְׁעוֹשִׂים בּוֹ צָרִכִּים, לָבֵר –**

58 **חוץ מְמוֹקְצָה מִתְּחִילִין מִיָּאוֹס, כְּלוּמַר שֶׁבִין הַשְּׁמִשׁוֹת הִיָּה אֲסוּר**
 59 **לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ מִחֻמַּת אֲסוּר וּבִמְשַׁךְ הַשֶּׁבֶת הוֹסֵר הָאֲסוּר, שְׁבִיחָה**
 60 **הִלְכָה כְּרִבִּי יְהוּדָה שֶׁמִּתוֹךְ שֶׁהוֹקְצָה בִּין הַשְּׁמִשׁוֹת מִחֻמַּת אֲסוּרוֹ,**
 61 **הוֹקְצָה לְכָל הַיּוֹם. מְבַרְרַת הַגְּמָרָא: וְיָהוּ – מִזֶּה הִיָּה הִדּוּגְמָא**
 62 **לְמוֹקְצָה מִחֻמַּת אֲסוּר, נָר שֶׁהִדְלִיקוּ בֵּה בְּאוֹתָהּ שֶׁבֶת וְכִבְהָ,**
 63 **שֶׁבְּכַנִּיסַת הַשֶּׁבֶת הִיָּה אֲסוּר לְטַלְטֵלוֹ כִּיוֹן שֶׁהִיָּה בְּסִיס לְשִׁלְהַבַת**
 64 **הַמוֹקְצִית, וְאֲסוּר לְטַלְטֵלוֹ כֹּל הַשֶּׁבֶת אִף אַחֵר שֶׁכִּבְהָ. אָבָל בְּמוֹקְצָה**
 65 **מִתְּחִילִין בְּיוֹם טוֹב, אֲפִילוּ רַבִּי שְׁמַעוֹן מוֹדָה שֶׁאֲסוּר לְטַלְטֵלוֹ. וְהִנֵּן**
 66 **בַּמִּשְׁנָה לְעִיל (קכג), כָּל הַכִּלִּים אֲפִילוּ מִלֵּאכֶת לְאֲסוּר נִמְלִין –**
 67 **מוֹתֵר לְטַלְטֵל בְּשֶׁבֶת, וְכִרְבִּי שְׁמַעוֹן שֶׁמִּתוֹךְ שֶׁמִּתוֹךְ לְטַלְטֵל בַּשֶּׁבֶת אִף**
 68 **שֶׁהֵם עוֹמְדִים לְמַלְאכַת אֲסוּר, חוץ מְמוֹסֵף הַגָּדוֹל – מִסוּר גְּדוֹל שֶׁל**
 69 **אוֹמְנִים הַמְּיוֹעָד לְנִיסוּר עֲצִים, וְכֵן יִתֵּד שֶׁל מַחְרִישָׁה – (הַמּוֹט שְׁחוּרֵשׁ**
 70 **אֶת הַקֶּרֶקֶץ) שְׁמִיּוּעַד לְחִרְשָׁה, שֶׁאֲפִילוּ בְּחוֹל נִזְהָר בְּעִלְיָהֶם שֶׁלֹא**
 71 **לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בְּהֵם שִׁימוּשִׁים אַחֵרִים שֶׁלֹא יִתְקַלְקְלוּ. הִרִי שֶׁבְּמוֹקְצָה**
 72 **מִחֻמַּת חֲסָרוֹן כִּיס רַבִּי שְׁמַעוֹן מוֹדָה שֶׁאֲסוּר לְטַלְטֵלוֹ.**

משנה

73 משנתנו דנה בעניני התרת נדרים בשבת, עשיית פעולות למניעת
 74 בניסת טומאה לבית, וכן מדידות של מצוה בשבת: **מְפִירִין נְדָרִים**
 75 **בְּשֶׁבֶת – הַבֵּעַל מִיֵּפֶר נִדְרִי אֲשֶׁתוֹ וְהָאֵב נִדְרִי בְּתוֹ, בְּשֶׁבֶת, וְנִשְׁאָלִין**
 76 **לְנִדְרֵיהֶם – וּמוֹתֵר לְחַכֵּם לְהַתִּיר נְדָרִים בְּשֶׁבֶת, כְּשֶׁהֵן – כֹּאשֶׁר הִתְהַרְהָ**
 77 **הִיא לְצוּרָה הַשֶּׁבֶת, כְּגוֹן שֶׁנִּדְרָה שֶׁלֹא לֵאכּוֹל הַיּוֹם מוֹתֵר לִישְׁאֵל**
 78 **לְחַכֵּם שִׁיתִּיר לוֹ לֵאכּוֹל. וְפִיֶּקֶן – וְסוֹתֵמִין בְּשֶׁבֶת בִּאֻפֵּן אֲרַעִי אֶת**
 79 **הַמָּאוֹר – חֲלוֹן הַבֵּית, שֶׁלֹא תִכְנַס טוּמְאָה דְּרַבּוֹ לְתוֹךְ הַבֵּית, וּמוֹדִין**
 80 **אֶת גּוֹדְלָה שֶׁל הַמְּטַלִּית אִם יֵשׁ בָּהּ שִׁיעוֹר שֶׁל שֶׁלֹשׁ עַל שֶׁלֹשׁ**
 81 **אַצְבָּעוֹת, שֶׁרַק בְּשִׁיעוֹר זֶה רְאוּיָה הַמְּטַלִּית לְקַבֵּל טוּמְאָה, וּמוֹדִין**
 82 **אֶת הַמְּקַנָּה לְדַעַת אִם יֵשׁ בּוֹ כִּדִּי לְהַכִּיל אֲרַבְעִים סָאָה מִיָּם. וּמַעֲשֶׂה**
 83 **בְּיָמֵי אֲבוֹי שֶׁל רַבִּי צְדוֹק וְכִימִי אָבָא שֶׁאֲוֹל בֵּין בְּמִנִּית, שֶׁפִּקְקוּ**
 84 **בְּשֶׁבֶת אֶת הַמָּאוֹר – שֶׁסִּתְּמוּ אֶת הַחֲלוֹן בְּמַפְתֵּיחַ – בְּכִד שֶׁל חֶרֶס כִּדִּי**
 85 **שֶׁלֹא תִכְנַס טוּמְאָה דְּרַבּוֹ לְבֵית, וְקִשְׁרוּ אֶת הַמְּקַנָּה – קַעֲרָה**
 86 **הָעֹשִׂיָה מִחוּרָס בְּנִימִי, כִּדִּי לִידַע אִם יֵשׁ בְּנִינִית פּוֹתֵחַ מִפָּנֵי אֵל, וְ**
 87 **וּבִגְמָרָא יְבוּאָר בְּמָה מְדוּבָר. וּמוֹדִין לְהַתִּיר לְמַדְנִי, שֶׁפִּקְקוּ – שְׁסוֹתֵמִים**
 88 **חֲלוֹן בִּאֻפֵּן אֲרַעִי, וּמוֹדִין מִדִּידוֹת שֶׁל מִצְוָה כְּגוֹן אֵלּוּ הַקְּשׁוּרוֹת**
 89 **לְהוֹרָאָה הִלְכָה, וְקוֹשְׁרֵין קֶשֶׁר שֶׁאֵינוֹ שֶׁל קִימָא אֲפִילוּ לְכַתּוּלָהּ,**
 90 **בְּשֶׁבֶת.**

גמרא

92 הגמרא דנה בענין הפרת נדרים והתרתם בשבת: **אִיפְעִיָא לָהּ –**
 93 **הַסְתַּפְקוּ בְּנֵי הַיִּשְׁבִּיהָ, הָאֵם הִפְרָה שֶׁל נָדָר שֶׁהִבְעֵל מִיֵּפֶר לְאֲשֶׁתוֹ**
 94 **בְּשֶׁבֶת, מוֹתֵר בֵּין אִם הִדְבַּר נַעֲשֶׂה לְצוּרָה הַשֶּׁבֶת וּבֵין שֶׁלֹא לְצוּרָה**
 95 **הַשֶּׁבֶת. וְהַטַּעַם, מִשּׁוּם שֶׁבֵּעַל יוֹכֵל לְהַפֵּר אֶת נִדְרֵי אֲשֶׁתוֹ רַק בְּיוֹם**
 96 **שֶׁמַּעוֹ וּלְמַחֵר לֹא יוֹכֵל לְהַפֵּר, לָכֵן הִקִּילוּ חֲכָמִים שִׁיפֵר אִף אִם הִתְפַּרְהָ**
 97 **אֵינָה לְצוּרָה הַשֶּׁבֶת, וְדוּקָא שֶׁאֵלָּה לְחַכֵּם לְהַתִּיר נָדָר, לְצוּרָה אֵין –**
 98 **אֲכֵן הַתִּירוֹ, וְשֶׁלֹא לְצוּרָה לֹא הַתִּירוֹ, וּמִשּׁוּם הֵכִי קִפְּלִינָהוּ מִהֲדָרִי**
 99 **– וּמִטַּעַם זֶה חִילֵק הַתְּנָא וְשִׁנָּה כָּל אֶחָד מֵהֶם לְבַד, 'מְפִירִין נְדָרִים'**
 100 **וְשֶׁאֵלִין לְנִדְרֵים, אוֹ דִּילָמָא – אִם שְׁמָא הִפְרָה שֶׁל נָדָר עַל יְדֵי הַבֵּעַל**
 101 **נָמִי – גַּם הִיא לְצוּרָה אֵין – מוֹתֵרֵת שֶׁלֹא לְצוּרָה לֹא. וְהָאֵם דִּקָּא פְּלִיגִי**
 102 **לָהּ מִהֲדָרִי – וְהַטַּעַם שֶׁהִתְנָא שִׁנָּה כָּל אֶחָד מֵהֶם לְבַד וְלֹא נִקֵּט**
 103 **'מְפִירִין וּמִתִּירִין נְדָרִים לְצוּרָה הַשֶּׁבֶת', מִשּׁוּם דִּהִפְרָה הִיא עַל יְדֵי**
 104 **הַבֵּעַל וְאֵין צְרִיךְ בֵּית דִּין אוֹ חֲכָם, וְשֶׁאֵלָּה שֶׁל נָדָר לְהַתִּירוֹ צְרִיכָה**
 105 **בֵּית דִּין אוֹ חֲכָם.**
 106 הגמרא פושטת את הספק מברייא: **תָּא שְׁמַע, דִּתְנִי וְזוּמִי דְּכִי רַב**
 107 **פָּפָא, מְפִירִין נְדָרִים בְּשֶׁבֶת לְצוּרָה הַשֶּׁבֶת, וִישׁ לְדִיִּיק שֶׁלְצוּרָה**
 108 **הַשֶּׁבֶת אֵין, שֶׁלֹא לְצוּרָה הַשֶּׁבֶת לֹא.**
 109 הגמרא מביאה לשון אחרת בספק שהסתפקו בני הישיבה: **לִישְׁנָא**
 110 **אַחֲרֵינָא, אִיפְעִיָא לָהּ, הָאֵם הַתְּנָאִי שֶׁכְּתַבָּהּ הַמִּשְׁנָה, שֶׁהִתְרַת הַנֵּדָר**
 111 **תְּהִיָּה לְצוּרָה הַשֶּׁבֶת, אֲתִרְוִיָּהוּ קִתְּנִי – עַל שֶׁתִּיהֵן הִיא שְׁנוּיָה, כְּלוּמַר**

1 גם על התרת החכם וגם על הפרת הבעל, וְשֵׁלָא לְצוּרְךָ לֹא התירו
2 אף לא הפרת הבעל, אֱלָמָא – ונוכל להוכיח מכאן שבהפְּרַת נְדָרִים
3 על ידי הבעל, 'יום שמעו' היינו מַעַת לַעַת, ונמצא שאם הבעל
4 שמע את הנדר בשבת, יוכל להפר גם למחרת עד אותה שעה שבה
5 שמע שאשתו נדרה. או דִּילָמָא – או שמא כִּי קִתְּנִי – מה שכתבה
6 המשנה שהתרת נדרים מותרת רק לְצוּרְךָ, אֲשֶׁלָּהּ הוּא דִּקְתָּנִי –
7 על התרת חכם היא שנויה, אֲכַל הַפְּרַת נְדָרִים על ידי הבעל אֲפִילוּ
8 שֵׁלָא לְצוּרְךָ השבת מותרת, אֱלָמָא – ונוכל להוכיח מכאן שבהפְּרַת
9 נְדָרִים על ידי הבעל, יום שמעו היינו דווקא כָּל אותו הַיּוֹם עד
10 הלילה ולא מעת לעת עד למחרת, ולכן התירו לבעל להפר לה
11 את נדרה בשבת אף שלא לצורך השבת, שהרי למחרת לא יוכל
12 להפר.
13 הגמרא פושטת את הספק מברייתא: תָּא שְׁמַע דְּתַנִּי רַב זוּטִי דְּבִי רַב
14 פָּפִי, מְפִירִין נְדָרִים בְּשַׁבָּת לְצוּרְךָ הַשַּׁבָּת, ויש לדייק שֶׁלְצוּרְךָ
15 הַשַּׁבָּת אֵין – אכן הבעל מיפר, אבל שֵׁלָא לְצוּרְךָ הַשַּׁבָּת לֹא, אֱלָמָא
16 – מוכח מכך שֶׁהַפְּרַת נְדָרִים מַעַת לַעַת ויכול הבעל להפר גם
17 למחרת, ולכן לא התירו אלא לצורך השבת.
18 מקשה הגמרא: אָמַר רַב אֲשִׁי, וְהָאֵין תֵּנָן – והרי שנינו במשנה (נדרים
19 ע"ו), הַפְּרַת נְדָרִים כָּל הַיּוֹם עד הלילה, וַיֵּשׁ בְּדַבָּר צַד לְהַקֵּל
20 וּלְהַחֲמִיר. כִּיצַד להקל, נְדָרָה לַיְלִי שַׁבָּת ושמע בעלה, מִיפָּר לה
21 בעלה לַיְלִי שַׁבָּת וַיּוֹם הַשַּׁבָּת עַד שֶׁתַּחֲשֶׁךְ. וכיצד להחמיר, נְדָרָה
22 עִם חֲשֶׁכָה – מעט קודם חשכה של מוצאי שבת, מִיפָּר לה בעלה עַד

23 שֵׁלָא תַּחֲשֶׁךְ שאז מסתיים יום שמעו, שָׂאם לֹא הִפֵּר מִשְׁחַשְׁכָּה, שוב
24 אֵינוּ יָכוֹל לְהַפֵּר, ואם כן נסתרת הברייתא שהביא רב זוטי, שיום
25 שמעו היינו מעת לעת.
26 מתרצת הגמרא: תֵּנָא הִיא – זו מחלוקת תנאים ואין כאן סתירה
27 מהמשנה על הברייתא, דְּתַנָּיָא, הַפְּרַת נְדָרִים על ידי הבעל כָּל הַיּוֹם,
28 זו שיטת חכמים, רַבִּי יוֹסִי בֶּר יְהוּדָה וְרַבִּי אֱלֶעָזָר בְּרַבִּי שְׁמַעוֹן
29 אָמְרוּ, מַעַת לַעַת.
30 הגמרא דנה בהתרת חכם בשבת כשהיה פנאי להתיר בערב שבת.
31 שנינו במשנה: וְנִשְׁאָלִים אַצֵּל חֹכֵם לְנְדָרִים. אִיפֻעִיָּא לְהוּ, האם
32 ההיתר להתיר נדרים על ידי חכם הוא דוקא כִּשְׁלָא הָיָה לוֹ פְּנָאִי
33 להתיר קודם השבת, או דִּילָמָא – או שמא אֲפִילוּ הָיָה לוֹ פְּנָאִי.
34 הגמרא פושטת את הספק ממעשה שהיה: תָּא שְׁמַע, דְּאִזְדָּקִינוּ לִיה
35 – המציאו עצמם רַבִּנָּן לְרַב זוטרא בְּרִיה דְּרַב זִידָא, וְשָׂרוּ לִיה נְדָרִיה
36 – והתירו לו את נדרו וְאָף עַל גַּב דִּתְהוּה לִיה פְּנָאִי להתיר קודם
37 השבת.
38 הגמרא מבארת את המעשה המובא במשנה בענין סתימת פתח כדי
39 למנוע כניסת טומאה לבית. שנינו במשנה: מעשה שְׁפָקְקוּ אֶת
40 הַמָּאוֹר בְּמִטְפִּיחַ – שסתמו את החלון בפך של חרס, וְקָשְׂרוּ אֶת
41 הַמִּקְיָדָה – כלי של חרס בְּגָמִי.
42 הגמרא מבארת במה המדובר: אָמַר רַב יְהוּדָה אָמַר רַב, הִילָקְטִי
43 קִמְטָה הָיְתָה – שביל קטן היה בֵּין שְׁנֵי בָתִּים [וטומאה הִיְתָה שָׁם]
44 – ומת היה מונח שם בשביל,

שבת דף קנז עמוד ב תלמוד בבלי המבואר "שפה ברורה – עוז והדר" (ליום שבת קודש) קנא

1 וְגִיגִית סְדוּקָה הִיטָה מוֹנֵחַת עַל גֶּבֶן – עַל מַחֲצוֹת הַבָּתִּים וְהָאֵהִילָה
2 עַל הַשְּׂבִיל, וְהִמַּת הִיָּה מוֹנַח תַּחַת הַגִּיגִית כִּנְגַד הַסֵּדֶק. הַחֲשֵׁשׁ הִיָּה
3 שֶׁאִם הַסֵּדֶק בְּגִיגִית אֵין גְּדֵלוֹ טַפַּח, אֵין לַטּוֹמָאָה הַמַּת אִפְשָׁרוֹת
4 לַעֲלוֹת לַמַּעֲלָה וְנִכְנַסְתָּ אֶל תוֹךְ הַבַּיִת דֶּרֶךְ הַחֲלוֹן שִׁפְתוֹחַ מִן הַבַּיִת
5 אֶל הַרְיוּחַ שֶׁבִין שְׁנֵי הַבָּתִּים, דִּהִינּוּ הַשְּׂבִיל. וּפָקְקוּ אֶת הַמַּאֲזֵר
6 בְּמַטְפֵּיָהּ – וְקוֹדֵם שֶׁהָאָדָם מַת סַתְמוּ בַּשַּׁבָּת אֶת הַחֲלוֹן בְּכַד שֶׁל חֶרֶס
7 כְּשֶׁגֵּב הַכֹּד פּוֹנֶה כַּלְפֵי חוּץ, שְׁכִיּוֹן שְׁכָלִי חֶרֶס אֵינוֹ נִטְמָא מִגְּבּוֹ עַל כֵּן
8 הַכֹּד נִחְשָׁב לַחֲצִיצָה וְאֵין הַטּוֹמָאָה יִכּוּלָה לַהֲכַנֵּס לַבַּיִת. וְקִשְׁרוּ אֶת
9 הַמְּקִידָה – לְאַחַר מִכֵּן בִּקְשׁוּ לַמְדוּד אֶת גּוֹדֵל הַסֵּדֶק שֶׁבְּגִיגִית, וּלְצוּרֶךְ
10 זֶה לִקְחוּ כָלִי חֶרֶס בְּרוּחַב טַפַּח וְקִשְׁרוּ אוֹתוֹ בְּגִמְיָי – [קְנָה סוּף] שֶׁהוּא
11 מֵאֵכֶל בְּהֵמָה וּמִן הַסֶּתֶם לֹא יִשְׁאִיר אוֹתוֹ שֶׁם לַעֲוֹלָם, וְעוֹד שֶׁהָרִי
12 הַגָּמִי יִתְנַתֵּק כְּשִׁיתִּיבֶשׁ וְנִמְצָא שֶׁהַקֶּשֶׁר אֵינוֹ שֶׁל קִימָא, וְהִנִּיחוּ אֶת
13 הַמְּקִידָה עַל הַסֵּדֶק לִידַע אִם יֵשׁ שָׁם בְּגִיגִית פּוֹתֵחַ – סֵדֶק פְּתוּחַ
14 בְּרוּחַב טַפַּח, אִם לֹא, שֶׁאִם הַמְּקִידָה יִכּוּלָה לַהֲכַנֵּס לַסֵּדֶק, הָרִי יֵשׁ
15 בַּסֵּדֶק פּוֹתֵחַ טַפַּח וְאֵין הַגִּיגִית נִחְשָׁבָה לֵאמֹל וְטוֹמָאָה עוֹלָה לַמַּעֲלָה
16 וְאֵינָה נִכְנַסְתָּ לַבַּיִת דֶּרֶךְ הַחֲלוֹן, וְאִם הַמְּקִידָה אֵינָה נִכְנַסְתָּ לַסֵּדֶק, הָרִי

17 שֶׁאֵין בַּסֵּדֶק טַפַּח, וְהַגִּיגִית מֵאֵהִילָה עַל הַטּוֹמָאָה וְהִיא נִכְנַסְתָּ לַבַּיִת
18 דֶּרֶךְ הַחֲלוֹן.

19 שְׁנֵינוּ בַּמִּשְׁנָה: וּמִדְּבָרֵיהֶם לְמַדְנֵנוּ שֶׁפּוֹקְקִין וּמוֹדְדִין וְקוֹשְׁרִין בַּשַּׁבָּת.
20 הַגִּמְרָא מְבִיאָה מַעֲשֵׂה בַּעֲנִין מַדִּידָה בַּשַּׁבָּת: עוֹלָא אִיקְלַע לְבִי רִישׁ
21 גְּלוּתָא, חֲזִייה לְרַבָּה בַּר רַב הוֹנָא דִּיתִיב בַּשַּׁבָּת בְּאֹוֹנָא דְּמִיָּא –
22 בְּתוֹךְ גִּיגִית שֶׁל מֵים וְקָא מִשָּׁח לִיה – וּמַדַּד אֶת גְּדֵלָה. אָמַר לִיה עוֹלָא
23 לְרַבָּה, אֵימַר דְּאָמְרִי רַבָּנִן – מָה שִׁיכּוּלִים אֲנוּ לוֹמַר שֶׁאֲמָרוּ חֲכָמִים
24 שְׁמוּדֵדִים בַּשַּׁבָּת, הֵינּוּ דוּוֹקָא מְדִידָה דְּמִצְוָה, אֲבָל מַדִּידָה דְּלֹא
25 מִצְוָה [כְּמוֹ זֶה שֶׁל הַגִּיגִית שֶׁלֹּא שִׁיךְ בָּהּ מַדִּידָה שֶׁל מִצְוָה, שֶׁהָרִי אֵין
26 טוֹבָלִים בְּכָלִים] מִי אָמַר – וְכִי גַם בּוֹזָה אֲמָרוּ שְׁמוּתָר. אָמַר לִיה רַבָּה
27 לַעֲלוּלָא, מְתַעֲפֵס בְּעֵלְמָא אָנָּה – אֲנִי עוֹסֵק בַּמַּדִּידָה לְשֵׁם שַׁעֲשׂוּעַ
28 בְּלֵבָד וְאֵין לִי כָל צוּרֶךְ בַּמַּדִּידָה זֶה וְאֵין בּוֹזָה אִיסוּר.

29 הִדְרִן עַלְךָ מִי שֶׁהַחֲשִׁיךְ וְסָלִיקָא לָהּ מִסַּכַּת שַׁבָּת